

II. ASJADE HANKELEPINGU ÜLDTINGIMUSED

II.1. MÕISTED

Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid (tekstis tähistatud *kaldkirjaga*):

„**back office**“ – sisesüsteem(id), mida pooled kasutavad elektrooniliste arvete töötlemiseks;

„**kohustuste rikkumine**“ – poole suutmatus täita üht või mitut lepingulist kohustust;

„**konfidentsiaalne teave või dokument**“ – mis tahes teave või dokument, mille üks pool saab teiselt või millele poolel on juurdepääs seoses *lepingu täitmisega*. See ei hõlma avalikult kättesaadavat teavet;

„**huvide konflikt**“ – olukord, kus töövõtja erapooletu ja objektiivne *lepingu täitmine* satub ohtu majanduslike huvidega või poliitiliste, rahvuslike, perekondlike või emotsionaalsete sidemetega seotud põhjustel või on sellest negatiivselt mõjutatud või mis tahes muudel otsese või kaudse isikliku huviga seotud põhjustel, mis tulenevad töövõtjast, temaga *seotud isikutest või töötajatest* või mis tahes kolmandast isikust, kes on seotud lepingu esemega;

„**EDI-sõnum**“ (elektrooniline andmevahetus) – sõnum ärialaste ja haldusandmetega, mis on loodud ja mida edastatakse arvutist arvutisse elektrooniliselt, kasutades kokkulepitud standardeid;

„**elektrooniline teabevahetussüsteem**“ – finantsmääruse³² artikli 148 nõuetele vastav elektrooniline teabevahetussüsteem;

„**ELi institutsioon**“ – Euroopa Liidu institutsioon;

„**vääramatu jõud**“ – igasugune ettenägematu ja vältimatu olukord või sündmus, mis ei sõltu poolte tahtest ja mis takistab neist ühel või teisel täita lepinguga võetud kohustusi. Olukord või sündmus ei tohi tuleneda võlgniku hooletusest. Alltöövõtjate rikkumisi või hooletust, vigu, puudusi seadmetes või materjalis või viivitusi nende kättesaadavaks tegemisel, töövaidlusi, streike ja rahalisi raskusi ei saa lugeda *vääramatuks jõuks*, kui need ei tulene otseselt asjaomasest *vääramatu jõuga* seotud juhtumist;

„**ametlik teade**“ (või „ametliku kirjaga teatama“) – poolte vahel toimuv kirjavahetuse vormis teabevahetus posti või e-kirja teel, mis jätab saatjale ümberlükkamatu tõendi sõnumi edastamise kohta määratud adressaadile;

„**pettus**“ – liidu finantshuve kahjustav tegevus või tegevusetus, mille eesmärk on tuua süüteo toimepanijale või muule isikule õigusvastast varalist kasu ning mis on seotud: i) valede, ebatäpsete või ebatäielike avalduste või dokumentide kasutamise ja esitamise, mille tagajärjel

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?qid=1545401052760&uri=CELEX:32018R1046>.

on vääralt eraldatud või kinni peetud liidu eelarve vahendeid või varasid, ii) teabe varjamisega, rikkudes teatavat kohustust, millel on sama tagajärg, või iii) selliste vahendite või varade kasutamisega muuks kui algselt ette nähtud otstarbeks, kahjustades seejuures liidu finantshuve;

„tõsine ametialane väärkäitumine“ – selle kutseala suhtes kohaldatavate õigus- või haldusnormide või eetiliste standardite rikkumine, mille esindaja töövõtja või *temaga seotud isik* on, sealhulgas käitumine, mille tulemuseks on seksuaalne või muu ärakasutamine või väärkohtlemine, või töövõtja või *temaga seotud isiku* mis tahes süüline käitumine, mis mõjutab tema ametialast usaldusväärust, kui selline käitumine osutab süülisele tahtlusele või raskele hooletusele;

„koostalitlusvõime võrgustik“ – sõltumatud kolmandate isikute platvormid, millega tagatakse piiriülest koostalitlusvõimet käsitlevate Euroopa standardite ja direktiivide järgimine teatavas valdkonnas;

„õigusnormide rikkumine“ – igasugune Euroopa Liidu õiguse rikkumine, mis tuleneb majandustegevuses osaleja teost või tegevusetusest, millel on või võiks olla liidu eelarvet või liidu hallatavat eelarvet kahjustav mõju;

„teade“ (või „teatama“) – poolte vaheline kirjalik, sealhulgas elektrooniline teabevahetuse vorm;

„lepingu täitmine“ – ülesannete täitmine ja ostetud asjade tarnimine töövõtja poolt hankijale;

„töötajad“ – isikud, kes on töövõtjaga otseses või kaudses töösuhtes või kellel on töövõtjaga lepingu täitmiseks lepinguline suhe;

„portaal“ – ELi rahastus- ja hankeportaal; elektrooniline teabevahetussüsteem, mida haldab Euroopa Komisjon ning mida komisjon ja teised ELi institutsioonid, ametid ja asutused kasutavad oma rahastamise, auhindade ja hangete haldamiseks;

„ametialane huvide konflikt“ – olukord, kus töövõtja varasem või käimasolev ametialane tegevus mõjutab tema suutlikkust täita lepingut asjakohasel kvaliteeditasemel;

„seotud isik“ – iga füüsiline või juriidiline isik, kes on töövõtja haldus-, juht- või järelevalveorgani liige või kellel on volitused töövõtjat esindada või tema nimel otsuseid või kontrolle teha.

II.2. ÜLESANDED JA KOHUSTUSED ÜHISPAKKUMUSE KORRAL

Kui ühispakkumuse teinud ettevõtjate rühmal puudub juriidilise isiku staatus või õigusvõime, määratakse üks rühma liige rühma juhiks.

II.3. ERALDATAVUS

Käesoleva lepingu iga sätte on eraldatav ja teistest selgesti eristatav, välja arvatud juhul, kui sätte on poolte kokkuleppel hädavajalik. Kui mõni sätte osutub mis tahes ulatuses ebaseaduslikuks, kehtetuks või kohaldamatuks, tuleb see ülejäänud lepingust eraldada. See ei mõjuta lepingu muude sätete seaduslikkust, kehtivust ega kohaldatavust, jättes need täielikult jõusse ja kehtima. Ebaseaduslik, kehtetu või kohaldamatu sätte tuleb asendada õiguspärase, kehtiva ja

kohaldatava sättega, mis on sisult võimalikult lähedane poolte tegelikule kavatsusele ebaseaduslikkus, kehtetus või kohaldamatus sättes. Selline säte tuleb asendada vastavalt artiklile II.11. Lepingut tuleb tõlgendada nii, nagu oleks see sisaldanud asendussätteid lepingu jõustumise algusest peale.

II.4. ASJADE TARNIMINE

II.4.1. Töövõtja peab järgima tehnilises kirjelduses esitatud miinimumnõudeid. Need hõlmavad nõuet täita keskkonna-, sotsiaal- ja tööõiguse valdkonnas kehtivaid kohustusi, mis on kehtestatud liidu või siseriikliku õigusega ja kollektiivlepingute või direktiivi 2014/24/EL³³ X lisas loetletud rahvusvaheliste keskkonna-, sotsiaal- ja tööõiguse sätetega, samuti nõuet täita andmekaitsekohustusi, mis tulenevad määrusest (EL) 2016/679³⁴ ja määrusest (EL) 2018/1725³⁵.

II.4.2. Kõik lepingus nimetatud ajavahemikud arvutatakse kalendripäevades, kui ei ole täpsustatud teisiti.

II.4.3. Töövõtja ei tohi tegutseda hankija esindajana ning peab teavitama kolmandaid isikuid asjaolust, et ta ei kuulu Euroopa avaliku teenistuse koosseisu.

II.4.4. Töövõtja vastutab lepingut täitvate *töötajate* eest ning juhib oma *töötajaid* hankija sekkumiseta. Töövõtja peab oma *töötajaid* teavitama sellest, et:

- (a) nad ei tohi täita otse hankijalt tulevaid korraldusi ning
- (b) töötajate osalemine asjade tarnimises ei vii töö- ega lepingulise suhteni hankijaga.

II.4.5. Töövõtja peab tagama, et lepingut täitvatel *töötajatel* ja võimalikel tulevastel asendustöötajatel on asjade tarnimiseks vajalik kutsekvalifikatsioon ja kogemus vastavalt tehnilises kirjelduses esitatud valikukriteeriumidele.

II.4.6. Hankija põhjendatud nõudmisel peab töövõtja asendama iga *töötaja*:

- (a) kellel ei ole asjade tarnimiseks vajalikku asjatundlikkust või
- (b) kes on põhjustanud hankija ruumides häireid.

Töövõtja kannab oma *töötajate* asendamisega kaasnevad kulud ja vastutab *töötajate* asendamisest tulenevate mis tahes viivituste eest asjade tarnimisel. Enne kui töövõtja

³³ ELT L 94, 28.3.2014, lk 65.

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=ET>.

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1725&from=ET>.

otsustab *töötaja* asendada, peaks ta kõigepealt andma talle võimaluse esitada oma märkused.

II.4.7. Töövõtja peab registreerima kõik probleemid, mis mõjutavad tema suutlikkust asju tarnida, ning teatama nendest hankijale. Teates tuleb kirjeldada probleemi, selle algusaega ja meetmeid, mille töövõtja võtab probleemi lahendamiseks.

II.4.8. Töövõtja peab hankijale kooskõlas *finantsmääruse* artikli 137 lõikega 1 viivitamata teatama kõigist teatatud menetlusest kõrvalejätmist põhjustavates olukordades toimunud muutustest.

II.4.9. Tarnimine

(a) Tarnimiseks ettenähtud aeg

Tarnimiseks ettenähtud aega arvutatakse vastavalt artiklile I.3.

(b) Tarnekuupäev, -aeg ja -koht

Hankijale tuleb kirjalikult teatada täpne tarnekuupäev artiklis I.3 osutatud ajavahemiku jooksul. Kõik tarned tuleb teha kokkulepitud tarnekohta artiklis I.3 osutatud kellaajal.

Olenemata artiklis I.3.3 sätestatud kohaldatavast tarneklauslist peab töövõtja võtma enda kanda kõik asjade tarnekohta toimetamisega seotud kulud ja riskid.

(c) Saateleht

Igale tarnele tuleb lisada kahes eksemplaris saateleht, millel on töövõtja või tema vedaja nõuetekohaselt antud allkiri ja kuupäev ning *lepingu* number ja üksikasjad tarnitavate asjade kohta. Hankija peab allkirjastama saatelehe ühe eksemplari ka omalt poolt ja tagastama selle töövõtjale või tema vedajale.

II.4.10. Vastavussertifikaat

Saatelehe allkirjastamine hankija poolt vastavalt artikli II.4.9 punktis c sätestatule tähendab üksnes kinnitust selle kohta, et tarne on toimunud, ning ei viita mingil viisil sellele, et tarnitud asjad vastavad käesoleva lepingu tingimustele.

Tarnitud asjade nõuetele vastavust tuleb tõendada sellekohase tõendiga, mille hankija allkirjastab hiljemalt ühe kuu jooksul pärast tarnekuupäeva, kui eritingimustes või tehnilises kirjelduses ei ole sätestatud teisiti.

Nõuetele vastavust tuleb kinnitada ainult juhul, kui lepingus sätestatud tingimused on täidetud ja kui tarnitud asjad vastavad tehnilisele kirjeldusele.

Juhul, kui hankija ei saa tarnitud asju töövõtjast tulenevatel põhjustel vastu võtta, tuleb töövõtjale sellest ametlikult teatada hiljemalt nõuetele vastavuse kinnitamise tähtajaks.

II.4.11. Tarnitud asjade vastavus lepingutingimustele

Hankijale töövõtja poolt tarnitud asjade kogus, kvaliteet, maksumus ja pakend peavad vastama *lepingutingimustele*.

Selleks et tarnitud asjad oleksid vastavuses, peavad need:

- (a) vastama tehnilises kirjelduses esitatud kirjeldusele ning olema samade omadustega nagu asjad, mille töövõtja esitas hankijale näidise või mudelina;
- (b) sobima kasutamiseks mis tahes kindlal otstarbel, mille hankija on ette näinud ja millest töövõtjat on käesoleva lepingu sõlmimise ajal teavitatud ning millega töövõtja on nõustunud;
- (c) sobima kasutamiseks otstarbel, milleks sama liiki asju tavaliselt kasutatakse;
- (d) olema kvaliteedi ja toimivusega, mis on sama liiki asjadele tavapäraselt omane ja mida hankija võib mõistlikult eeldada, arvestades tarnitud asjade laadi ning töövõtja, tootja või tema esindaja poolt eelkõige reklaamis või märgistusel üldsusele tehtud mis tahes avaldusi tarnitud asjade eriomaduste kohta; ning mis vastavad tööstusharu tehnika tasemele ja käesoleva lepingu tingimustele, eelkõige tehnilisele kirjeldusele ja töövõtja pakkumusele;
- (e) olema pakitud vastavalt artikli II.4.15 punktis a sätestatud nõuetele ja sama liiki asjade tavapärase pakkimisviisi kohaselt või kui seda ei tehta, siis nii, et asjad säiliks ja oleksid kaitstud.

II.4.12. Õiguskaitsevahendid

Töövõtja vastutab hankija ees kõikidel juhtudel, kui tarnitud asjade kontrollimise ajal selgub, et need ei vasta nõuetele.

Ilma et see piiraks artikli II.14 kohaldamist seoses leppetrahvi rakendamisega asjaomaste asjade kogumaksumuse suhtes, on hankijal nõuetele mittevastavuse korral õigus:

- (a) nõuda asjade tasuta vastavusse viimist kas parandamise või asendamise teel
- (b) või nõuda asjakohast maksumuse vähendamist vastavalt artiklile II.15.

Mis tahes parandused või asendamisid tuleb teha mõistliku aja jooksul ja hankijale märkimisväärseid ebamugavusi põhjustamata, võttes arvesse tarnitud asjade laadi ja otstarvet, mille jaoks hankija neid vajab.

Mõiste „tasuta“ punktis a viitab kuludele, mida kantakse seoses asjade nõuetele vastavusse viimisega (eelkõige posti-, tööjõu- ja materjalikulud).

II.4.13. Kokkupanek ja paigaldus

Kui see on tehnilise kirjeldusega (I lisa) nõutav, peab töövõtja tarnitud asjad kokku panema ja paigaldama ühe kuu jooksul, kui eritingimustes ei ole sätestatud teisiti.

Tarnitud asjade ebaõigest paigaldusest tulenev mis tahes nõuetele mittevastavus tuleb lugeda samaväärseks tarnitud asjade nõuetele mittevastavusega, kui paigaldus kuulub käesoleva lepingu alla ja kui tarnitud asjad paigaldas töövõtja või kui seda tehti tema vastutusel. Sama kehtib ka juhul, kui toote paigaldas hankija ja seda tehti valesti, sest paigaldamisjuhendid olid puudulikud.

II.4.14. Asjadega kaasnevad teenused

Kui see on tehnilise kirjeldusega nõutav, tuleb osutada tarnitud asjadega kaasnevaid teenuseid.

II.4.15. Asjadega seonduvad üldised nõuded

(a) Pakend

Asjad peavad olema pakitud tugevatesse karpidesse või kastidesse või mis tahes muul viisil, mis tagab pakendi sisu puutumatus ja takistab selle kahjustumist või lagunemist. Pakend, kaubaalused jne, kaasa arvatud pakendi sisu, ei tohi kaaluda üle 500 kg.

Kaubaaluseid tuleb lugeda ühekorrapakendiks ja neid ei pea tagastama, kui eritingimustes või tehnilistes kirjeldustes (I lisa) ei ole ette nähtud teisiti. Iga kast peab olema selgelt märgistatud järgmise teabega:

- hankija nimi ja tarnekoha aadress;
- töövõtja nimi;
- kasti sisu kirjeldus;
- tarnekuupäev;
- *lepingu* number ja kuupäev;
- kaubaartikli Euroopa Komisjoni kood.

Asjad, mis ei ole pakitud vastavalt käesolevale artiklile, loetakse nõuetele mittevastavateks artikli II.4.11 punkti e tähenduses.

(b) Garantii

Töövõtja peab tarnitud asjadele andma garantii kõikide tootmis- ja materjalipuuduste vastu kaheks aastaks alates tarnekuupäevast, välja arvatud juhul, kui tehnilises kirjelduses on ette nähtud pikem garantiiaeg.

Töövõtja peab tagama, et saadud on kõik tarnitud asjade valmistamiseks ja müügiks nõutavad load ja litsentsid.

Töövõtja peab mõistliku aja jooksul omal kulul ja ilma hankijale märkimisväärseid ebamugavusi põhjustamata, võttes arvesse tarnitud asjade laadi ja otstarvet, milleks hankija neid vajab, asendama kõik tooted, mis on garantiiperioodil tavapärase kasutamise korral kahjustada saanud või neil on ilmnunud puudus.

Töövõtja vastutab nõuetele mittevastavusest tuleneva mis tahes puuduse eest, mis esines asja tarnimise ajal, isegi kui see puudus ilmneb alles hiljem.

Töövõtja vastutab ka nõuetele mittevastavusest tuleneva mis tahes puuduse eest, mis tekib pärast tarnimist ja mida võidakse lugeda tekkinuks seetõttu, et töövõtja ei ole täitnud oma kohustust, mille hulka kuulub tagamine, et tarnitud asjad, mida kasutatakse nende tavapärasel otstarbel või mõnel kindlal otstarbel, säilitaksid teatava perioodi jooksul nõuetekohase kvaliteedi ja omadused.

Kui toote mingi osa vahetatakse välja, siis tuleb asendusosale anda garantii samadel tingimustel ja sama pikaks perioodiks nagu eespool sätestatud.

Kui leitakse, et puuduse põhjuseks on süstemaatiline viga disainis, peab töövõtja asendama või muutma kõik samasugused osad, mis sisalduvad teistes asjaomase tellimuse kohaselt tarnitud asjades, isegi kui need osad ei ole probleeme tekitanud. Sellisel juhul tuleb garantiiperioodi pikendada vastavalt eespool kirjeldatule.

II.4.16. Kui töövõtja ei tärni asja *lepingu* kohaselt või kui ta ei tärni asja vastavalt tehnilises kirjelduses kindlaks määratud eeldatavale kvaliteeditasemele, võib hankija isegi juhul, kui need puudused kujutavad endast rikkumist, mis võib tingida artikli II.17.1 kohaldamise, ilma töövõtjale kohustuste täitmata jätmisest ette teatamata või ilma nõutava kohtuliku sekkumiseta otsustada lasta need kohustused töövõtja kulul täita kolmandal isikul. Hankija *teavitab ametlikult* töövõtjat oma otsusest töövõtja asendada ja asendamise põhjustest.

Selline asendamine ei mõjuta töövõtja vastutust ega piira hankija muid õigusi ja õiguskaitsevahendeid, sealhulgas, kuid mitte ainult, tema õigust nõuda artikli II.17 alusel kahjude hüvitamist, mida asendamine ei hõlma.

II.5. TEABEVAHETUS POOLTE VAHEL

II.5.1. Teabevahetuse vorm ja vahendid

Kõik lepingukohased teated, teabevahetus ja dokumentide vahetamine tuleb esitada kirjalikult lepingu keeles ning neis tuleb selgelt märkida lepingu number, kui see on olemas.

Pooltevaheline teabevahetus võib toimuda:

- elektrooniliselt elektroonilise teabevahetussüsteemi kaudu vastavalt artikli II.5.2 sätetele,
- elektrooniliselt e-posti teel vastavalt artikli II.5.3 sätetele,
- paberkanalil posti teel – kulleriga kättetoimetamise kinnituse vastu või tähtsaadetisena kättetoimetamise kinnituse vastu vastavalt artikli II.5.4 sätetele.

Konkreetsed eeskirjad selle kohta, millal ametlikud teated loetakse kättesaaduks, on esitatud allpool jaotistes II.5.2.2, II.5.3.2 ja II.5.4.2.

Kõik pooltevahelise teabevahetuse üksikasjad on esitatud artiklis I.6.

II.5.2. Teabevahetus elektroonilise teabevahetussüsteemi kaudu

Hankija võib kasutada elektroonilist teabevahetussüsteemi kogu töövõtjaga lepingu täitmise ajal toimuvaks teabevahetuseks.

Kui teabevahetust elektroonilise teabevahetussüsteemi kaudu takistavad asjaolud, mis ei sõltu ühe poole tahtest, sealhulgas tehnilised probleemid, peab takistuse esimesena avastanud pool *teatama* sellest viivitamata teisele poolele ning pooled peavad võtma vajalikud meetmed elektroonilise teabevahetussüsteemi kaudu toimuva teabevahetuse taastamiseks. Sellise *teatamise* korral kasutavad pooled alternatiivseid sidevahendeid, kuni elektroonilise teabevahetussüsteemi kaudu toimuv teabevahetus taastatakse. Alternatiivsete sidevahendite suhtes kohaldatavaid sätteid kirjeldatakse allpool artiklites II.5.3 ja II.5.4.

Kui elektrooniline teabevahetussüsteem ei ole ajutiselt kättesaadav, ei saa poolt, kellel oli kohustus saata teade kindlaksmääratud tähtaja jooksul, lugeda *kohustust rikkumiseks*. Igal juhul

on hankijal talitluspidevusega seotud põhjustel õigus kasutada mis tahes ajal alternatiivseid sidevahendeid.

II.5.2.1. Muude kui ametlike teadete elektroonilise teabevahetussüsteemi kaudu edastamise kuupäev

Elektroonilise teabevahetussüsteemi kaudu saadetud *teated* loetakse üldjuhul edastatuks, kui saatev pool on need saanud (st vastavalt ajalogidele sellel kuupäeval ja kellaajal, mil teade elektroonilise teabevahetussüsteemi kaudu saadeti).

II.5.2.2. Ametlike teadete elektroonilise teabevahetussüsteemi kaudu edastamise kuupäev

Elektroonilise teabevahetussüsteemi kaudu edastatavate *ametlike teadete* vastuvõtmise kuupäev on teate avamise kuupäev ja kellaeg vastavalt ajalogidele. Kui *ametlikku teadet* ei ole avatud kümne päeva jooksul pärast selle saatmist, loetakse see avatuks.

II.5.3. Teabevahetus e-posti teel

Kui pooled suhtlevad e-posti teel, saadavad nad oma sõnumid artiklis I.6 osutatud e-posti aadressidele.

II.5.3.1. Muude kui ametlike teadete e-posti teel edastamise kuupäev

Ilma et see piiraks artikli II.18 ja finantsmääruse I lisa punkti 31.3 kohaldamist, loetakse e-posti teel saadetud *teated* edastatuks ja e-kiri vastuvõtva poole poolt kättesaaduks asjaomase e-kirja saatmise kuupäeval, kui see on saadetud artiklis I.6 osutatud e-posti aadressile ja sellel ei ole omadusi, mis võiksid selle nõuetekohast edastamist mõistlikult takistada (näiteks äärmiselt mahukate e-kirjade saatmine, mida võidakse blokeerida nende suuruse tõttu, või e-kirjad, mis sisaldavad elemente, mida enamik rämpsposti filtritest blokeeriks). Saatev pool peab suutma saatmise kuupäeva tõendada. Kui saatev pool saab e-kirja artiklis I.6 osutatud e-posti aadressile ja saab teate, et saadetud teade ei ole kohale jõudnud, peab ta tegema kõik mõistlikud jõupingutused tagamaks, et teine pool saab teate kätte.

II.5.3.2. Ametlike teadete e-posti teel edastamise kuupäev

E-posti teel saadetud *ametlikud teated* loetakse kättesaaduks kuupäeval, mil sellele vastuseks saadeti e-kiri, mis sõnaselgelt või kaudselt kinnitab kättesaamist. Kui *ametliku teate* saanud pool ei saa sellist e-kirja kümne päeva jooksul, tuleks *ametlik teade* saata uuesti kulleriga kättetoimetamise kinnituse vastu või tähtsaadetisena (vt artikkel II.5.4.2 allpool).

II.5.4. Teabevahetus posti teel

Postiteenuseid kasutatakse reeglina erandkorras *ametlike teadete* puhul ja alternatiivse sidevahendina, kui muud vahendid ei ole kättesaadavad.

Kui pooled suhtlevad posti teel, peaksid nad saatma oma kirjad artiklis I.6 osutatud postiaadressidele.

II.5.4.1. Muude kui ametlike teadete posti teel edastamise kuupäev

Ilma et see piiraks *finantsmääruse* artikli 116 kohaldamist, loetakse posti teel saadetud *teated* edastatuks kuupäeval, mil vastuvõttev pool need kätte saab.

Vastuvõttev pool ei saa kasutada *teatest* keeldumist ära selleks, et vältida *teate* kättesaamise tagajärgi.

Hankijale posti teel saadetud arved loetakse kättesaaduks kuupäeval, mil vastutava eelarvehendite käsutaja volitatud talitus need registreerib.

II.5.4.2. Ametlike teadete posti teel edastamise kuupäev

Kulleriga kättetoimetamise kinnituse vastu saadetud *ametlik teade* loetakse kättesaaduks kättetoimetamise kinnituses märgitud kuupäeval. Tähtsaadetsena kättetoimetamise kinnituse vastu saadetud *ametlik teade* loetakse kättesaaduks kas postiteenuse pakkuja poolt registreeritud kättetoimetamise kuupäeval või postkontorist kättesaamise tähtpäeval.

II.6. VASTUTUS

II.6.1. Töövõtja täidab lepingut omal vastutusel. Töövõtja tagab, et hankijale ei teki kahju kolmanda isiku esitatud hagist või nõudest, mis on seotud *lepingu täitmise* ajal või selle tagajärjel tekkinud kahjuga (sh sellega seotud kulud, näiteks juristitasud).

II.6.2. Kui see on asjaomaste kohaldatavate õigusaktidega nõutav, peab töövõtja sõlmima lepingu täitmisega seotud riskide ja kahju katteks kindlustuse. Lisaks peab ta sõlmima sellise täiendava kindlustuse, mida majandusharu üldine tava põhjendatult nõuab. Hankija nõudmisel peab töövõtja esitama hankijale tõendi kindlustuskatte olemasolu kohta.

II.6.3. Töövõtja vastutab lepingu täitmise ajal või selle tagajärjel hankijale tekitatud mis tahes kahjude eest (välja arvatud *vääramatu jõu* korral), mis tulenevad töövõtja põhjustatud rikkumisest, sealhulgas alltöövõtu korral, kuid seda vaid sellise summa ulatuses, mis ei ületa *lepingu* kolmekordset kogumaksumust. Kui kahju on põhjustatud töövõtja, *seotud isiku*, tema *töötajate* või alltöövõtjate raske hooletuse või tahtliku väärkäitumise tagajärjel või kui on põhjustatud kahju isiku elule või kehalisele puutumatusse, samuti juhul, kui kolmas isik on esitanud hankija vastu hagi, sest viimane on rikkunud tema intellektuaalomandi õigusi, vastutab töövõtja siiski kogu kahju suuruse eest.

II.6.4. Kui kolmas isik esitab hankija vastu hagi seoses *lepingu täitmisega*, peab töövõtja abistama hankijat kohtumenetluses, sealhulgas astudes vastava taotluse korral hankija toetuseks menetlusse.

Kui hankija on tunnistanud vastutavaks kolmandale isikule tekitatud kahju eest ning selle kahju on *lepingu täitmise* ajal või tagajärjel põhjustanud töövõtja, kohaldatakse artiklit II.6.1. Sellisel juhul ei kohaldata artiklis II.6.3 sätestatud vastutuse piiramist.

II.6.5. Kui töövõtjaks on kaks või enam ettevõtjat (kes esitasid ühise pakkumuse), vastutavad nad hankija ees *lepingu täitmise* eest solidaarselt.

II.6.6. Hankija ei vastuta kahju eest, mis on töövõtjale tekitatud *lepingu täitmise* ajal või selle tagajärjel, välja arvatud juhul, kui kahju tekitati hankija tahtliku üleastumise või raske hooletusega.

II.7. HUVIDE KONFLIKT JA AMETIALANE HUVIDE KONFLIKT

II.7.1. Töövõtja peab võtma kõik vajalikud meetmed, et vältida mis tahes *huvide konflikti* või *ametialast huvide konflikti*.

II.7.2. Töövõtja peab hankijale *teatama* võimalikult kiiresti kirjalikult kõikidest olukordadest, mis võivad *lepingu täitmise* käigus põhjustada *huvide konflikti* või *ametialase huvide konflikti*. Töövõtja peab viivitamata võtma meetmeid olukorra lahendamiseks.

Hankija võib teha järgmist:

- (a) kontrollida, kas töövõtja meede on asjakohane;
- (b) nõuda, et töövõtja võtaks ettenähtud tähtaja jooksul olukorra parandamiseks lisameetmeid.

II.7.3. Töövõtja peab edastama kirjalikult kõik asjaomased kohustused:

- (a) oma *töötajatele*;
- (b) *kõigile seotud isikutele*;
- (c) *lepingu täitmises* osalevatele kolmandatele isikutele, sealhulgas alltöövõtjatele.

Töövõtja peab ka tagama, et eespool osutatud isikud ei satu olukorda, mis võiks põhjustada huvide konflikti.

II.8. KONFIDENTSIAALSUS

II.8.1. Hankija ja töövõtja peavad käsitlema konfidentsiaalsena ükskõik millisel kujul teavet või dokumente, mis avaldatakse seoses *lepingu täitmisega* kirjalikult või suuliselt.

II.8.2. Kumbki pool:

- a) ei tohi kasutada ilma teise poole eelneva kirjaliku nõusolekuta *konfidentsiaalset teavet ega dokumente* ühelgi muul otstarbel kui oma *lepingujärgsete* kohustuste täitmiseks;
- b) tagab sellise *konfidentsiaalse teabe ja dokumentide* kaitse samal tasemel nagu seda tehakse tema enda *konfidentsiaalse teabe ja dokumentide* puhul ning igal juhul nõuetekohase hooldusega;
- c) ei avalda ilma teise poole eelneva kirjaliku nõusolekuta *konfidentsiaalset teavet või dokumente* otse ega kaudselt kolmandatele isikutele.

II.8.3. Käesolevas artiklis sätestatud konfidentsiaalsuskohustused on hankija ja töövõtja jaoks siduvad lepingu täitmise kestel ning seni, kuni teave või dokumendid on konfidentsiaalsed, välja arvatud juhul, kui:

- a) teavet avaldav pool nõustub vabastama vastuvõtva poole konfidentsiaalsuskohustusest varem;
- b) *konfidentsiaalne teave või dokumendid* avalikustatakse muul viisil kui konfidentsiaalsuskohustuse *rikkumise* tõttu;

c) *konfidentsiaalse teabe või dokumentide avaldamist nõutakse kohaldatavas õiguses.*

II.8.4. Töövõtja peab võtma igalt temaga *seotud isikult* ja oma *töötajatelt* ning *lepingu täitmises* osalevatelt kolmandatelt isikutelt kirjaliku kinnituse, et nad kohustuvad järgima käesolevat artiklit. Hankija nõudmisel peab töövõtja esitama kõnealuse kohustuse täitmist tõendava dokumendi.

II.8.5. Hankijal on õigus teha *konfidentsiaalne teave või dokumendid* (või nende mis tahes osa) kättesaadavaks oma töötajatele ja teiste liidu institutsioonide, ametite ja asutuste töötajatele ning muudele hankija heaks töötavatele või temaga koostööd tegevatele isikutele ja üksustele, sealhulgas teistele töövõtjatele või alltöövõtjatele ja nende töötajatele, kellel on lepingu täitmiseks vaja sama teavet, kes teavad, et sellist teavet tuleb käsitleda konfidentsiaalsena, ning kelle suhtes kehtivad konfidentsiaalsuskohustused, mis ei ole vähem piiravad kui käesolevas jaos sätestatud hankija konfidentsiaalsuskohustused.

II.8.6. Vastuvõttev pool tagastab teise poole taotluse korral kõik teise poole *konfidentsiaalse teabe või dokumentide* koopiaid ja salvestised ning ei säilita teise poole *konfidentsiaalse teabe või dokumentide* koopiaid ega salvestisi.

II.9. ISIKUANDMETE TÖÖTLEMINE

II.9.1. Isikuandmete töötlemine hankija poolt

Kõiki lepingus sisalduvaid või lepingu või selle täitmisega seotud isikuandmeid töödeldakse kooskõlas määrusega (EL) 2018/1725³⁶. Selliseid andmeid töötleb vastutav töötleja üksnes lepingu täitmise, haldamise ja järelevalve eesmärgil.

Töövõtjal ja kõigil teistel isikutel, kelle isikuandmeid vastutav töötleja seoses käesoleva lepinguga töötleb, on andmesubjektina konkreetsed õigused, mis on sätestatud määruse (EL) 2018/1725 III peatükis (artiklites 14–25), eelkõige õigus töödeldavate isikuandmetega tutvuda, neid parandada või kustutada ning õigus nende töötlemist piirata või vajaduse korral õigus esitada nende töötlemise suhtes vastuväiteid, samuti õigus lasta oma andmed üle kanda.

Juhul kui töövõtjal või teistel isikutel, kelle isikuandmeid vastutav töötleja seoses käesoleva lepinguga töötleb, on oma isikuandmete töötlemise kohta küsimusi, peavad nad pöörduma vastutava töötleja poole. Samuti võivad nad oma küsimused suunata vastutava töötleja andmekaitseametnikule. Neil on igal ajal õigus esitada kaebus Euroopa Andmekaitseinspektorile.

Isikuandmete töötlemise üksikasjad on esitatud artiklis I.7 osutatud isikuandmete kaitse põhimõtetes.

³⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ, lk <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=celex%3A32018R1725>.

II.9.2. Isikuandmete töötlemine töövõtja poolt

Töövõtja peab isikuandmete töötlemisel täitma määruse (EL) 2018/1725 nõudeid ja andmete töötlemine peab toimuma üksnes vastutava töötleja poolt kindlaks määratud eesmärkidel.

Töövõtja aitab vastutaval töötlejal täita kohustust vastata nende isikute taotlustele, kelle isikuandmeid seoses käesoleva lepinguga töödeldakse ja kes soovivad kasutada oma õigusi, mis on sätestatud määruse (EL) 2018/1725 III peatükis (artiklites 14–25). Töövõtja peab vastutavale töötlejale sellistest taotlustest viivitamata teatama.

Töövõtja võib toimida ainult dokumenteeritud kirjalike juhiste alusel ja vastutava töötleja järelevalve all, eelkõige küsimustes, mis on seotud andmete töötlemise eesmärgi, töötlemisele kuuluvate andmekategooriate, andmete saajate ja vahenditega, mille kaudu andmesubjekt saab oma õigusi kasutada.

Töövõtja võimaldab oma *töötajatele* juurdepääsu andmetele vaid rangelt selles ulatuses, mis on vajalik lepingu *täitmiseks*, haldamiseks ja järelevalveks. Töövõtja peab tagama, et *töötajad*, kes on volitatud isikuandmeid töötleva, oleksid kohustunud järgima konfidentsiaalsusnõuet või et nende suhtes kehtiks asjakohane õigusaktist tulenev konfidentsiaalsuskohustus kooskõlas artikliga II.8.

Võttes nõuetekohaselt arvesse asjaomaste isikuandmete töötlemisest ja andmete laadist, ulatusest, kontekstist ja nende töötlemise eesmärgist tulenevaid ohte, peab töövõtja võtma asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke turvameetmeid eesmärgiga tagada vastavalt vajadusele:

- (a) isikuandmete pseudonümiseerimine ja krüpteerimine;
- (b) võime tagada isikuandmeid töötlevate süsteemide ja teenuste kestev konfidentsiaalsus, terviklus, kättesaadavus ja vastupidavus;
- (c) võime taastada õigeaegselt isikuandmete kättesaadavus ja juurdepääs andmetele füüsilise või tehnilise vahejuhtumi korral;
- (d) tehniliste ja korralduslike meetmete tõhususe korrapärase testimise ja hindamise kord isikuandmete töötlemise turvalisuse tagamiseks;
- (e) meetmed edastatavate, salvestatud või muul viisil töödeldavate isikuandmete kaitsmiseks juhusliku või ebaseadusliku hävitamise, kaotsimineku, muutmise, loata avalikustamise või neile juurdepääsu eest.

Töövõtja peab *teatama* vastutavale töötlejale asjaomastest isikuandmetega seotud rikkumistest ilma põhjendamatu viivitusega ja hiljemalt 48 tunni jooksul pärast rikkumisest teada saamist. Sellistel juhtudel peab töövõtja esitama vastutavale töötlejale vähemalt järgmise teabe:

- (a) isikuandmetega seotud rikkumise laad ning võimaluse korral asjaomaste andmesubjektide kategooriad ja ligikaudne arv ning isikuandmete asjaomaste kirjete liigid ja ligikaudne arv;
- (b) rikkumise võimalikud tagajärjed;
- (c) võetud või kavandatud meetmed rikkumise lahendamiseks, sealhulgas vajaduse korral rikkumise võimaliku kahjuliku mõju leevendamiseks.

Töövõtja peab vastutavat töötlejat viivitamata teavitama, kui tema arvates rikutakse mõne juhiseiga määrust (EL) 2018/1725, määrust (EL) 2016/679 või muid liidu või liikmesriikide andmekaitseenorme, millele on osutatud tehnilises kirjelduses.

Töövõtja aitab vastutaval töötlejal täita määruse (EL) 2018/1725 artiklitest 33–41 tulenevaid järgmisi kohustusi:

- (a) tagada oma andmekaitsekohustuste järgimine töötlemise turvalisuse, elektroonilise side konfidentsiaalsuse ja kasutajakataloogide osas;
- (b) *teavitada* isikuandmetega seotud rikkumisest Euroopa Andmekaitseinspektorit;
- (c) teavitada vajaduse korral isikuandmetega seotud rikkumisest ilma põhjendamatu viivitusega andmesubjekti;
- (d) teha vajaduse korral andmekaitsealaseid mõjuhinnanguid ja korraldada eelnevaid konsulteerimisi.

Töövõtja peab pidama registrit, millesse kantakse kõik vastutava töötleja nimel tehtud andmetöötlustoimingud, andmete edastamise toimingud, turvarikkumised, vastused nende isikute taotlustele, kelle isikuandmeid töödeldakse ja kes soovivad kasutada oma õigusi, ning kolmandate isikute taotlustele oma andmetele juurdepääsemise kohta.

Hankija suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu protokoll nr 7 Euroopa Liidu privileegide ja immuuniteetide kohta, eelkõige selles osas, mis puudutab arhiivide puutumatus (sealhulgas andmete ja teenuste füüsilist asukohta, nagu on sätestatud artiklis I.7.2) ja andmeturvet, sealhulgas töövõtja või alltöövõtja ruumides hankija nimel hoitavaid isikuandmeid.

Töövõtja peab hankijale viivitamata *teatama* igast õiguslikult siduvast taotlusest hankija nimel töödeldavate isikuandmete avaldamiseks, kui selle on esitanud mõne riigi avalik-õiguslik asutus, sealhulgas kolmanda riigi asutus. Töövõtja ei või anda luba andmetele juurde pääseda ilma hankija eelneva kirjaliku loata.

Töövõtja ei töötle isikuandmeid artiklis II.22.2 osutatud perioodist kauem. Pärast selle perioodi lõppemist peab töövõtja vastutava töötleja valikul kas tagastama põhjendamatu viivitusega ühiselt kokkulepitud vormingus kõik vastutava töötleja nimel töödeldud isikuandmed ja nende koopiad või siis kustutama kõik isikuandmed lõplikult, välja arvatud juhul, kui liidu või siseriikliku õigusega nõutakse isikuandmete pikemaajalist säilitamist.

Artikli II.10 kohaldamisel olukorras, kus isikuandmete töötlemiseks kas osaliselt või täielikult on sõlmitud alltöövõtuleping kolmanda isikuga, annab töövõtja artiklites I.7.2 ja II.9.2 osutatud kohustused kirjalikult edasi nendele isikutele, sealhulgas alltöövõtjatele. Hankija nõudmisel peab töövõtja esitama kõnealuse kohustuse täitmist tõendava dokumendi.

II.10. ALLTÖÖVÕTT

- II.10.1.** Töövõtja ei tohi ilma hankija eelneva kirjaliku loata kasutada alltöövõtjaid ega lasta lepingut tegelikult täita kolmandatel isikutel, keda ei ole tema pakkumuses nimetatud.
- II.10.2.** Isegi juhul, kui hankija lubab töövõtjal alltöövõtulepinguid sõlmida, jäävad töövõtja lepingulised kohustused töövõtjale siduvaks ning tal on hankija ees täielik vastutus *käesoleva lepingu täitmise eest*.
- II.10.3.** Töövõtja peab tagama, et alltöövõtuleping ei mõjuta hankijale käesoleva lepingu ning eelkõige selle artiklite II.8 ja II.22 kohaselt antud õigusi.
- II.10.4.** Hankija võib nõuda, et töövõtja asendaks alltöövõtja, kes on artikli II.17.1 punktides d ja e osutatud olukorras. Sellise asendamise kulu katab töövõtja.

II.11. MUUDATUSED

- II.11.1.** Lepingu mis tahes muudatused tuleb teha kirjalikult enne seda, kui kõik lepingulised kohustused on täidetud. Töövõtja üldtingimustele viitava arve vastuvõtmine või maksmine hankija poolt ei kujuta endast *lepingu* kehtivat muudatust ega muuda neid üldtingimusi *lepingu* suhtes kohaldatavaks.
- II.11.2.** Mis tahes muudatuse tagajärjel ei tohi lepingus tekkida selliseid muutusi, mis muudaksid hankemenetluse esialgseid tingimusi või põhjustaksid pakkujate või töövõtjate ebavõrdset kohtlemist.

II.12. LEPINGU LOOVUTAMINE KOLMANDALE ISIKULE

- II.12.1.** Töövõtja ei tohi lepingust tulenevaid õigusi ega kohustusi loovutada.
- II.12.2.** Erandina eelmisest punktist võib nõuetekohaselt põhjendatud erandlikel asjaoludel loovutada *lepingust* tulenevaid õigusi ja/või kohustusi hankija eelneval kirjalikul loal. Hankija otsustab loa andmise üle oma äranägemisel, kui töövõtja on seda taotlenud. Töövõtja peab taotluses täpsustama taotluse aluseks olevad erandlikud asjaolud ja esitama andmed kavandatud õiguste omandaja isiku kohta. Hankija võib nõuda ka lisateavet.
- II.12.3.** Mis tahes õigusi ja kohustusi, mille töövõtja loovutab ilma eelmises punktis nimetatud loata, ei saa hankija vastu täitmisele pöörata. Sellest tulenevalt vastutab õiguste ja kohustuste loovutaja koos õiguste ja kohustuste omandajaga hankija ees solidaarselt.

II.13. VÄÄRAMATU JÕUD

- II.13.1.** *Vääramatu jõu* esinemise korral peab pool sellest viivitamata *teatama* teisele poolele, kirjeldades asjaolude olemust, tõenäolist kestust ja eeldatavat mõju.
- II.13.2.** Pool ei vastuta oma lepingust tulenevate kohustuste täitmisega viivitamise või täitmata jätmise eest, kui viivitus või täitmata jätmine tuleneb *vääramatust jõust*. Kui töövõtja ei saa oma lepingulisi kohustusi *vääramatu jõu* tõttu täita, on tal õigus saada tasu üksnes tegelikult tarnitud ja vastavussertifikaadiga asjade eest.
- II.13.3.** Pooled peavad võtma kõik vajalikud meetmed *vääramatust jõust* tulenevate mis tahes kahjude piiramiseks.
- II.13.4.** *Vääramatu jõud* kas peatab *lepingu täitmise* vastavalt artiklile II.16 või toob kaasa lepingu lõpetamise vastavalt artiklile II.17. *Vääramatu jõu* tõttu lepingu peatamise mõju lepingu kehtivusajale on sätestatud artiklis I.3.4.

II.14. LEPPETRAHVID TÄITMISEGA VIIVITAMISE EEST

II.14.1. Täitmisega viivitamine

Kui töövõtja jätab oma lepingulised kohustused käesolevas *lepingus* sätestatud tähtajaks täitmata, võib hankija nõuda iga viivitatud päeva eest leppetrahvi, mis arvutatakse järgmise valemi põhjal:

$$0,3 \times (V/d),$$

kus:

V = asjaomase ostu või asja maksumus;

d = lepingus märgitud ostu või asja tarnimise kestus või selle puudumisel põhitingimuste artiklis 3 osutatud *lepingu täitmise* kestus, mis on väljendatud päevades.

Leppetrahvid täitmisega viivitamise eest võib määrata koos maksumuse vähendamisega artiklis II.15 sätestatud tingimustel või töövõtja asendamisega artiklis II.4.16 sätestatud tingimustel.

Mis tahes leppetrahvide nõue ei mõjuta a) töövõtja vastutust kahju eest, mida leppetrahvid ei kataks, b) hankija artikli II.17 kohaseid õigusi ega c) hankija artikli II.4.16 kohaseid õigusi või d) muid õigusi või õiguskaitsevahendeid, mis hankijal võivad olla lepingu alusel.

II.14.2. Leppetrahvide kohaldamise menetlus

Hankija peab töövõtjale *ametlikult teatama* kavatsusest kohaldada leppetrahve üleandmisel viivituse korral ja vastava arvutatud summa.

Töövõtjal on alates teate kättesaamisest 30 päeva aega märkuste esitamiseks. Kui ta seda ei tee, pööratakse otsus täitmisele päev pärast märkuste esitamise tähtaja möödumist.

Kui töövõtja esitab märkusi, peab hankija neid arvesse võttes *teatama* töövõtjale:

a) leppetrahvide kohaldamise kavatsuse tagasivõtmisest või

b) lõppotsusest nõuda leppetrahvi ja leppetrahvi summa.

II.14.3. Leppetrahvide olemus

Pooled tunnistavad sõnaselgelt ning nõustuvad, et ükski käesoleva artikli alusel tasumisele kuuluv summa ei ole rahaline karistus ning arvestades kõiki asjaolusid, sealhulgas hankija õigustatud huvi, kujutab see endast põhjendatud hinnangut käesoleva *lepingu* kohaselt ettenähtud tähtajaks asjade tarnimata jätmise tõttu hankija võimaliku kantud kahju õiglase hüvitamise kohta.

II.15. MAKSUMUSE VÄHENDAMINE

II.15.1. Kvaliteedinõuded

Kui töövõtja jätab lepingukohase asja tarnimata („täitmata jäetud kohustused“) või ei suuda asja tarnida vastavalt tehnilises kirjelduses täpsustatud ettenähtud kvaliteeditasemele („ebakvaliteetne tarne“), võib hankija vähendada maksumust, isegi kui need puudused kujutavad endast rikkumist, mis võib kaasa tuua artikli II.17.1 kohaldamise. Maksumuse vähendamine on proportsionaalne täitmata jäetud kohustuste või ebakvaliteetse tarne väärtuse ja kokkulepitud tarnitava asja väärtuse vahel lepingu allkirjastamise hetkel. See hõlmab eelkõige juhtumeid, mil hankija ei saa dokumenti või artiklis I.5 sätestatud asjade vastavussertifikaati heaks kiita või esitada pärast seda, kui töövõtja on esitanud nõutud lisateabe, paranduse või uue asja.

Maksumust võib vähendada koos leppetrahvidega täitmise viivitamise eest vastavalt artikli II.14 tingimustele.

Mis tahes maksumuse vähendamine ei mõjuta töövõtja vastutust ega hankija artikli II.17 kohaseid õigusi seoses kahjuga, mida maksumuse vähendamine ei kataks, ega muid õigusi või õiguskaitsevahendeid, mis hankijal võivad olla lepingu alusel.

II.15.2. Maksumuse vähendamise menetlus

Hankija peab töövõtjale *ametlikult teatama* kavatsusest vähendada maksumust ja vastava arvutatud summa.

Töövõtjal on alates teate kättesaamisest 30 päeva aega märkuste esitamiseks. Kui ta seda ei tee, pööratakse otsus täitmisele päev pärast märkuste esitamise tähtaja möödumist.

Kui töövõtja esitab märkusi, peab hankija neid arvesse võttes *teatama* töövõtjale:

- a) maksumuse vähendamise kavatsuse tagasivõtmisest või
- b) lõplikust otsusest maksumust vähendada ja vastava summa.

II.16. LEPINGU TÄITMISE PEATAMINE

II.16.1. Peatamine töövõtja poolt

Kui lepingu täitmist mõjutab *väeramatu jõud*, võib töövõtja *käesoleva lepingu täitmise* peatada.

Töövõtja peab hankijale peatamisest viivitama ametlikult teatama. Teade peab sisaldama *väeramatu jõu* kirjeldust ja teavet selle kohta, millal töövõtja loodab *lepingu täitmist* jätkata.

Töövõtja peab hankijale *teatama* niipea, kui ta saab *lepingu täitmist* jätkata, välja arvatud juhul, kui hankija on juba lepingu lõpetanud.

Hankijal ei ole *väeramatu jõu* korral õigust *lepingu* mis tahes osa peatamise tõttu hüvitist saada.

II.16.2. Peatamine hankija poolt

Hankija võib peatada *lepingu* või selle mis tahes osa *täitmise*:

- a) *vääramatu jõu* korral, mis mõjutab *lepingu täitmist*;
- b) kui on vaja kontrollida, kas oletatav *õigusnormide rikkumine, pettus* või *kohustuste rikkumine* on tõepoolest toimunud;
- c) kui selgub, et lepingu sõlmimise menetluses või *lepingu täitmisel* on *rikutud õigusnorme, pandud toime pettusi* või *rikutud kohustusi*.

Hankija peab töövõtjale peatamisest ja selle põhjustest *ametlikult teatama*. Peatamine hakkab kehtima *ametliku teate* kuupäeval või *ametlikus teates* märgitud hilisemal kuupäeval. Hankija peab pärast kontrollimise lõpetamist töövõtjale võimalikult kiiresti *teatama*, kas ta:

- a) tühistab peatamise või
- b) kavatseb lepingu artikli II.17.1 punkti f või j alusel lõpetada.

Töövõtjal ei ole õigust *lepingu* või selle osa peatamise tõttu nõuda hüvitist.

Hankija võib lisaks peatada maksetähtaja arvestamise kooskõlas artikliga II.20.7.

II.17. LEPINGU LÕPETAMINE

II.17.1. Hankijapoolse lõpetamise alused

Hankija võib lepingu lõpetada järgmistel asjaoludel:

- a) kui lepingus ette nähtud asjade tarnimine ei ole tegelikult alanud 15 päeva jooksul pärast ettenähtud kuupäeva ja kavandatav uus kuupäev, kui see esitatakse, on hankijale vastuvõetamatu, võttes arvesse artiklit II.11.2;
- b) kui töövõtja ei suuda oma süü tõttu hankida mõnda *lepingu täitmiseks* vajalikku luba või litsentsi;
- c) kui töövõtja ei täida lepingut kooskõlas tehnilise kirjeldusega või rikub oluliselt mõnda muud lepingulist kohustust;
- d) kui töövõtja või mis tahes isik, kes võtab endale piiramatut vastutust töövõtja võlgade eest, on mõnes *finantsmääruse* artikli 136 lõike 1 punktides a ja b kirjeldatud olukorras;
- e) kui töövõtja või temaga *seotud isik* on mõnes *finantsmääruse* artikli 136 lõike 1 punktides c–h või artikli 136 lõikes 2 osutatud olukorras;
- f) kui selgub, et lepingu sõlmimise menetluses või lepingu täitmisel on *tehtud vigu, rikutud õigusnorme*, pandud toime *pettusi* või *rikutud kohustusi*;
- g) kui töövõtja ei täida keskkonna-, sotsiaal- ja tööõiguse valdkonnas kohaldatavaid kohustusi, mis on kehtestatud liidu või siseriiklike õigusaktidega, kollektiivlepingutega või direktiivi 2014/24/EL X lisas loetletud rahvusvaheliste keskkonna-, sotsiaal- ja tööõiguse sätetega;

- h) kui töövõtja on olukorras, mis võib põhjustada huvide konflikti või ametialase huvide konflikti, nagu on osutatud artiklis II.7, ja ei lahenda olukorda;
- i) kui töövõtja õiguslikus, rahalises, tehnilises, organisatsioonilises või omandiõigusega seotud olukorras leiavad aset muutused, mis võivad tõenäoliselt oluliselt mõjutada lepingu täitmist või põhjalikult muuta neid tingimusi, mille kohaselt leping algselt sõlmiti, või kui lepingu sõlmimise otsuse muudab küsitavaks muutus, mis toimub *finantsmääruse* artiklis 136 loetletud menetlusest kõrvalejätmist põhjustavates olukordades, või kui töövõtja suhtes hakatakse kohaldama piiravaid meetmeid, mis takistavad lepingu täitmist;
- j) *vääramatu jõu* korral, kui täitmise jätkamine on kas võimatu või tähendaksid sellest tulenevad lepingusse tehtavad vajalikud muudatused, et tehnilise kirjelduse tingimused ei ole enam täidetud või põhjustavad pakkujate või töövõtjate ebavõrdset kohtlemist;
- k) kui töövõtja rikub artiklist II.9.2 tulenevaid andmekaitsekohustusi;
- l) kui töövõtja ei täida kehtivaid andmekaitsekohustusi, mis tulenevad määrusest (EL) 2016/679³⁷;
- m) kui on ilmne, et hilisemal kuupäeval ja enne sellise rikkumise jõustumist jätab töövõtja lepingu olulisel määral täitmata vastavalt tehnilisele kirjeldusele või rikub oluliselt mõnda muud lepingulist kohustust, välja arvatud juhul, kui töövõtja esitab hankijale piisavad tagatised oma lepingu tulevase täitmise kohta.

II.17.2. Töövõtjapoolse lõpetamise põhjused

Töövõtja võib lepingu lõpetada, kui hankija ei täida oluliselt oma kohustusi, eelkõige kohustust esitada töövõtjale lepingu täitmiseks vajalikku teavet, nagu on ette nähtud tehnilises kirjelduses.

Töövõtja võib *lepingu* lõpetada ka *vääramatu jõu* korral, kui lepingu *täitmise* jätkamine on võimatu.

II.17.3. Lõpetamise menetlus

Üks pool peab teisele *ametlikult teatama* oma kavatsusest lõpetada leping ja lõpetamise põhjused.

Teisel poolel on alates teate kättesaamisest 15 päeva aega märkuste, sealhulgas tema lepinguliste kohustuste täitmise jätkamiseks võetud või võetavate meetmete esitamiseks või artikli II.17.1 punkti m puhul tagatised, mis ta esitab oma lepinguliste kohustuste täitmiseks tulevikus. Kui ta seda ei tee, muutub lõpetamisotsus täitmisele pööratavaks märkuste esitamise tähtaja möödumisele järgneval päeval.

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/2016-05-04>).

Kui teine pool esitab märkusi, peab lepingut lõpetada kavatsev pool teisele poolele *ametlikult teatama* kas oma lõpetamiskavatsuse tagasivõtmisest või lõplikust otsusest leping lõpetada.

Artikli II.17.1 punktides a–d, g–i, k–m ning artiklis II.17.2 osutatud juhtudel tuleb *ametlikus teates* täpsustada kuupäev, millal lõpetamine jõustub.

Artikli II.17.1 punktides e, f ja j osutatud juhtudel jõustub lõpetamine päeval, mis järgneb kuupäevale, mil töövõtja sai kätte lõpetamise *teate*.

Peale selle peab töövõtja hankija nõudmisel ja olenemata lõpetamise alusest osutama kogu vajalikku abi, sealhulgas esitama teabe, dokumendid ja failid, mis võimaldavad hankijal asjade tarnimine lõpule viia või seda jätkata või see üle anda uuele töövõtjale või oma asutuse siseselt, ilma et töö katkeks või et see avaldaks negatiivset mõju tarnete kvaliteedile või järjepidevusele. Pooled võivad kokku leppida üleminekukava koostamises, milles täpsustatakse töövõtjapoolse abi üksikasjad, välja arvatud juhul, kui selline kava on juba koostatud muudes lepingudokumentides või tehnilises kirjelduses. Töövõtja peab sellist abi osutama lisakuludeta, välja arvatud juhul, kui ta tõendab, et see nõuab olulisi lisaressursse või -vahendeid; sel juhul peab ta esitama hinnangu asjaomaste kulude kohta ning pooled räägivad üksikasjad heas usus läbi.

II.17.4. Lõpetamise tagajärjed

Töövõtja vastutab kahju eest, mille ta on hankijale tekitanud lepingu lõpetamise tagajärjel ning katab sealhulgas asjade tarnimiseks või tarne lõpule viimiseks teise töövõtja nimetamise ja temaga lepingu sõlmimisega seotud lisakulud, välja arvatud juhul, kui kahju tulenes lepingu lõpetamisest kooskõlas artikli II.17.1 punktiga j või artikliga II.17.2. Hankija võib nõuda sellise kahju hüvitamist.

Töövõtjal ei ole õigust nõuda lepingu lõpetamisest tuleneva kahju hüvitamist, sealhulgas eeldatavalt saadava kasumi kaotuse hüvitamist, välja arvatud juhul, kui kahju tekkis artikli II.17.2 esimeses lõigus osutatud olukorra tõttu.

Töövõtja peab võtma kõik asjakohased meetmed kulude minimeerimiseks, kahju ärahoidmiseks ning enda võetud kohustuste tühistamiseks või vähendamiseks.

Töövõtja peab 60 päeva jooksul pärast lepingu lõpetamise kuupäeva esitama kõik aruanded ning arved asjade eest, mis tarniti enne lepingu lõpetamise kuupäeva.

Ühispakkumuste korral võib hankija artiklis II.11.2 esitatud tingimuste kohaselt lõpetada lepingu artikli II.17.1 punktide d, e, g, k või l alusel iga rühma liikmega eraldi.

II.18. ARVED, KÄIBEMAKS JA E-ARVELDAMINE

II.18.1. Arved ja käibemaks

Arved peavad sisaldama töövõtja identifitseerimiseks vajalikke andmeid, summat, vääringut ja kuupäeva ning viidet lepingule.

Arvetel tuleb märkida töövõtja käibemaksuga maksustamise koht ning näidata eraldi iga maksumäära või -vabastuse puhul maksustatav väärtus, kohaldatav käibemaksumäär ja makstav käibemaks.

Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokoll nr 7 artiklite 3 ja 4 ning direktiivi 2006/112/EÜ artikli 151 lõike 1 kohaselt on hankija vabastatud kõigist maksudest ja tollimaksudest, sealhulgas käibemaksust.

Sellest tulenevalt peab töövõtja täitma asjaomastes ametiasutustes vajalikud formaalsused tagamaks, et *lepingu täitmiseks* vajalikud asjad ja teenused on vabastatud maksudest ja tollimaksudest, sealhulgas käibemaksust.

Kui tegemist on eraldiseisva juriidilise isiku staatusega ettevõtjate rühma ühispakkumustega, väljastab hankija igale ühispakkumuses osalevale rühma liikmele käibemaksuvabastuse tõendi, kui tehing on käibemaksuga maksustatav ühendusesisese hankena, selleks et ühispakkumuses osalevad üksused saaksid asjaomastes asutustes täita maksuvabastuse tagamiseks vajalikud formaalsused. Iga tõend katab üksnes rühma liikme osa tarnitud asjas ning sisaldab selle kirjeldust ja väärtust.

Hankija lisab igale lepingule lisa, kui osa tehingust on käibemaksuga maksustatav kohaliku hankena Belgias. Rühma juht kirjeldab lisa rühma iga liikme tarnet, nimetab selle väärtuse ja allkirjastab kirjelduse. Kui ülesannete jaotus ei ole lepingu allkirjastamise hetkel teada, esitab rühma juht lisa asjakohase teabe niipea, kui ülesannete jaotus on teada ning esitab lisa komisjonile hiljemalt koos rühma iga liikme väljastatud arvetega. Lisaks saadab rühma juht lisa ühe eksemplari igale rühma liikmele, kelle osa tarnitud asjas on Belgias kohaliku hankena käibemaksuga maksustatav.

Iga rühma liige väljastab komisjonile arve oma osa / teenuse osa kohta vastavalt eespool nimetatud lisa(de)le.

Komisjon maksab nendele arvetele vastavad summad rühma juhi pangakontole.

Rühma juhile tehtavad maksed vabastavad komisjoni maksekohustusest teiste rühma liikmete ees.

Kui tehing on käibemaksuga maksustatav kohaliku hankena muus liikmesriigis, kohaldatakse rühma liikmete (sealhulgas rühma juhi) suhtes kohalikke maksuvabastuse norme.

Hankijale e-posti teel saadetud arvete puhul tuleb maksetaotluse kättesaamise kuupäevaks lugeda kuupäeva, mil maksetaotlus on registreeritud pärast selle kättesaamist hankija eriotstarbelisel e-posti aadressil. Lepingus tuleks märkida eriotstarbeline e-posti aadress, millele maksetaotlused tuleb saata.

II.18.2. E-arveldamine

Kui elektroonilise teabevahetussüsteemi kasutamine on artikli I.6.1 kohaselt aktiveeritud, esitab töövõtja arved elektrooniliselt kooskõlas käibemaksu käsitleva direktiiviga 2006/112/EÜ *portaali* kaudu kooskõlas *portaali* tingimustega ning kasutades seal esitatud vorme ja näidiseid, või direktiivi 2014/55/EL (mis käsitleb e-arveldamist riigihangete puhul) kohaste toetatud *koostalitlusvõime võrgustike* kaudu.

Kahtluste vältimiseks tuleb e-arved väljastada kooskõlas artiklis II.18.1 nimetatud lisa ülesannete jaotusega ning täielikult kohaldatakse samas artiklis kirjeldatud maksetingimusi.

II.19. MAKSUMUSE KORRIGEERIMINE

Kui artiklis I.4.2 on esitatud maksumuse korrigeerimise indeks, kohaldatakse selle suhtes käesolevat artiklit.

Sellisel juhul on maksumused kindlaks määratud ja lepingu esimesel kehtivusaastal neid ei korrigeerita.

Lepingu teise ja iga järgmise kehtivusaasta alguses võib ühe poole nõudmisel korrigeerida igat maksumust suuremaks või väiksemaks.

Pool võib kirjalikult taotleda maksumuse korrigeerimist hiljemalt kolm kuud enne ühe aasta möödumist lepingu jõustumisest. Teine pool peab 14 päeva jooksul teatama taotluse kättesaamisest.

Hankija peab ühe aasta möödumisel lepingu jõustumise kuupäevast teatama taotluse saamise kuu lõpliku indeksi või selle puudumisel viimase hinnangulise indeksi, mis on selle kuu kohta kättesaadav. Töövõtja kehtestab selle alusel uue maksumuse ja esitab selle esimesel võimalusel hankijale kontrollimiseks.

Maksumust korrigeeritakse järgmise valemi järgi:

$$Pr = 0,8 \times Po \times \left(\frac{Ir}{Io} \right) + 0,2 \times Po$$

kus Pr = korrigeeritud maksumus;

Po = pakkumuses esitatud maksumus;

Io = indeks lepingu jõustumise kuul;

Ir = indeks sellel kuul, mil saadi maksumuse korrigeerimise taotlus.

II.20. MAKSED JA TAGATISED

II.20.1. Maksekuupäev

Maksekuupäevaks loetakse hankija konto debiteerimise kuupäev.

II.20.2. Vääring

Maksed tehakse eurodes, kui artiklis I.5.1 ei ole ette nähtud muud vääringut.

II.20.3. Ümberarvestus

Hankija teeb euro ja muu vääringu vahelise mis tahes ümberarvestuse Euroopa Liidu Teatajas avaldatud euro päevakursi alusel või selle puudumisel Euroopa Komisjoni kehtestatud ja tema allpool osutatud veebisaidil avaldatud igakuise arvestusliku vahetuskursi alusel, mis kehtib kuupäeval, mil hankija väljastab maksekorralduse.

Töövõtja teeb euro ja muu vääringu vahelise mis tahes ümberarvestuse Euroopa Komisjoni kehtestatud ja allpool osutatud veebisaidil avaldatud igakuise arvestusliku vahetuskursi alusel, mis kehtib arve kuupäeval.

[Vahetuskurss \(InforEuro\) | Euroopa Komisjon \(europa.eu\)](#)³⁸

II.20.4. Ülekandekulud

Ülekandega seotud kulud kantakse järgmiselt:

- (a) hankija panga võetava ülekandetasu maksab hankija;
- (b) töövõtja panga võetava laekumistasu maksab töövõtja;
- (c) korduva ülekande kulud kannab ülekande kordumise põhjustanud pool.

II.20.5. Eelmakse, täitmistagatis ja tagatisraha vormis garantii

Kui artikli I.5 kohaselt on eelmaksete tegemisel nõutav finantstagatis – kas täitmistagatise või tagatisraha vormis garantiina –, peab see vastama järgmistele tingimustele:

- (a) finantstagatise annab pank või hankija poolt heaks kiidetud finantseerimisasutus või töövõtja soovil ja hankija nõusolekul kolmas isik ning
- (b) tagatise tulemusena vastutab pank, finantseerimisasutus või kolmas isik töövõtja kohustuste eest tagasivõtmatult või esimesel nõudmisel väljamakstava tagasivõetamatu tagatise andjana ega nõua, et hankija esitaks nõude põhivõlgniku (töövõtja) vastu.

Sellise tagatise andmise kulu katab töövõtja.

Eelmaksetagatiseid kehtivad seni, kuni eelmaksete vahemaksete või lõppmaksetega tasaarvestatakse. Kui lõppmakse tehakse võlateatega, peab eelmaksetagatis jääma jõusse kolm kuud pärast võlateate saatmist töövõtjale. Järgmise kuu jooksul peab hankija tagatise vabastama.

Täitmistagatistega tagatakse lepinguliste kohustuste täitmist kuni ajani, mil hankija on tarne lõplikult heaks kiitnud. Täitmistagatis ei tohi ületada 10 % lepingu kogumaksumusest. Hankija peab tagatise täielikult vabastama pärast seda, kui asja kohta on vastavalt lepingule väljastatud lõplik vastavussertifikaat.

Tagatisraha vormis garantiid hõlmavad asjade täielikku üleandmist vastavalt lepingule, sealhulgas lepingulise vastutuse perioodi jooksul, kuni hankija on väljastanud lõpliku

³⁸ https://commission.europa.eu/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/exchange-rate-infoureuro_et.

vastavussertifikaadi. Tagatisraha vormis garantii ei tohi ületada 10 % *lepingu* kogumaksumusest. Hankija peab tagatise vabastama pärast *lepinguga* ettenähtud lepingulise vastutuse perioodi lõppu.

Hankija ei tohi nõuda tagatisraha vormis garantiid, kui ta on nõudnud täitmistagatist.

II.20.6. Vahemaksed ja lõppmaksed

Töövõtja peab saatma vahemakse saamiseks arve, nagu on ette nähtud artiklis I.5 või tehnilises kirjelduses.

Töövõtja peab saatma lõppmaksed saamiseks arve 60 päeva jooksul pärast asjade tarnimise lõpetamist, nagu on ette nähtud artiklis I.5 või tehnilises kirjelduses.

Arve maksmine ja dokumentide heakskiitmine ei tähenda nende korrektsuse ega neis sisalduvate avalduste ja teabe autentsuse, täielikkuse ega õigsuse tunnustamist.

Lõppmaksed võib teha artiklis II.21 sätestatud sissenõudmise vormis.

II.20.7. Maksetähtaja arvestamise peatamine

Hankija võib artiklis I.5 täpsustatud maksetähtaegade arvestamise igal ajal peatada, *teatades* töövõtjale (või ühispakkumuse korral rühma juhile), et tema arvet ei saa menetleda. Põhjused, miks hankija ei saa arvet menetleda, võivad olla järgmised:

- (a) see ei vasta lepingutingimustele;
- (b) töövõtja ei ole valmistanud asjakohaseid asju või esitanud asjakohaseid dokumente või
- (c) hankijal on märkusi koos arvega esitatud asjade või dokumentide kohta;
- (d) kui on ilmne, et hilisemal kuupäeval ja enne sellise rikkumise jõustumist jätab töövõtja *lepingu* olulisel määral täitmata vastavalt tehnilisele kirjeldusele või rikub oluliselt mõnda muud lepingulist kohustust, välja arvatud juhul, kui töövõtja esitab hankijale piisavad tagatised oma lepingu tulevase täitmise kohta.

Hankija peab töövõtjale (või ühispakkumuse korral rühma juhile) *teatama* kõigist sellistest peatamistest nii kiiresti kui võimalik, esitades peatamise põhjused. Punktides b ja c osutatud juhtudel peab hankija *teatama* töövõtjale (või ühispakkumuse korral rühma juhile) tähtjaid, mille jooksul tuleb esitada lisateave või parandused või dokumentide või üleantavate tulemuste uus versioon, kui hankija seda nõuab.

Peatamine jõustub kuupäeval, mil hankija *teate* saadab. Järelejäänud maksetähtaega hakatakse arvestama alates kuupäevast, mil saadakse nõutud teave, piisavad tagatised või läbivaadatud dokumendid või tehakse vajalik lisakontroll, sealhulgas kohapealne kontroll. Kui peatamisega on pikem kui kaks kuud, võib töövõtja (või ühispakkumuse korral rühma juht) nõuda hankijalt, et ta põhjendaks peatamise jätkamist.

Kui maksetähtaegade arvestamine on peatatud käesoleva artikli esimeses lõigus osutatud dokumendi tagasilükkamise tõttu ja tagasi lükatakse ka esitatud uus dokument, on hankijal õigus lepingu artikli II.17.1 punkti c kohaselt lõpetada.

II.20.8. Viivis

Töövõtjal (või ühispakkumuse korral rühma juhil) on artiklis I.5 täpsustatud maksetähtaegade möödumisel õigus nõuda hilinenuid makse eest viivist Euroopa Keskpanga eurodes tehtud põhiliste refinantseerimistehingute suhtes kohaldatava intressimäära (viiteintressimäär) alusel, millele lisandub kaheksa protsendipunkti. Viiteintressimäär on *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias avaldatud intressimäär, mis kehtib maksetähtaja lõppemise kuu esimesel päeval.

Artikli II.20.7 kohast maksetähtaegade arvestamise peatamist ei käsitleta makse hilinemisena.

Viivis hõlmab ajavahemikku, mis algab maksetähtpäevale järgnevast päevast ja lõpeb artiklis II.20.1 kindlaksmääratud maksekuupäeval (kaasa arvatud).

Kui arvatud viivis on 200 eurot või väiksem, tuleb see töövõtjale (või ühispakkumuse korral rühma juhile) välja maksta ainult juhul, kui viimane on kahe kuu jooksul pärast hilinenuid makse laekumist esitanud vastava nõude.

II.21. SISSENÕUDMINE

II.21.1. Kui lepingutingimuste kohaselt tuleb summa sisse nõuda, peab töövõtja kõnealuse summa hankijale tagasi maksma.

II.21.2. Sissenõudmismenetlus

Hankija peab enne sissenõudmist töövõtjale *ametlikult teatama* oma kavatsusest summa sisse nõuda, täpsustades võlgnetava summa ja sissenõudmise põhjused ning paludes töövõtjal esitada kõik märkused 30 päeva jooksul teate saamisest.

Kui märkusi ei ole esitatud või kui hankija otsustab märkustele vaatamata algatada sissenõudmismenetluse, peab ta nõuet kinnitama, *teatades* töövõtjale *ametlikult* võlateate väljastamisest ja täpsustades makse kuupäeva. Töövõtja peab makse tegema vastavalt võlateate tingimustele.

Kui töövõtja ei tee makset maksetähtpäevaks, võib hankija pärast töövõtja kirjalikku teavitamist nõuda tasumisele kuuluvad summad sisse järgmiselt:

- (a) tasaarveldades need mis tahes summadega, mille on töövõtjale võlgu liit või Euroopa Aatomienergiaühendus või liidu eelarvet täitev rakendusamet;
- (b) realiseerides finantstagatise, kui töövõtja on hankijale finantstagatise esitanud;
- (c) algatades kohtumenetluse.

II.21.3. Viivis

Kui töövõtja ei täida hankija võlateates kehtestatud tähtajaks tasumisele kuuluva summa maksmise kohustust, arvestatakse tasumisele kuuluvalt summalt artiklis II.20.8 ettenähtud intressimääraga viivist. Viivis hõlmab ajavahemikku, mis algab maksetähtpäevale järgnevast päevast ja lõpeb võlgnetava summa täies ulatuses hankijale laekumise kuupäeval (kaasa arvatud).

Mis tahes osalistest maksetest kaetakse esmalt tasud ja viivis ning alles seejärel põhisumma.

II.21.4. Sissenõudmise eeskirjad ühispakkumuse korral

Kui leping on allkirjastatud rühma nimel (ühispakkumus), vastutavad rühma liikmed artiklis II.6 (vastutus) esitatud tingimuste kohaselt ühiselt ja solidaarselt. Hankija saadab võlateate esmalt rühma juhile.

Kui rühma juht ei maksa maksetähtpäevaks kogu summat ja kui maksmisele kuuluvat summat ei saa kooskõlas artikli II.21.2 punktiga a tasaarvestada või kui seda saab teha vaid osaliselt, võib hankija nõuda võlgneta summa sisse mis tahes teiselt rühma liikmelt või teistelt rühma liikmetelt, *teatades* neile võlateate väljastamisest kooskõlas artikliga II.21.2.

II.22. KONTROLLID JA AUDITID

II.22.1. Hankija võib *lepingu täitmist* kontrollida või nõuda auditit. Seda võib teha mis tahes väline asutus, keda on volitatud seda hankija nimel tegema.

Selliseid kontrole ja auditeid võib alata asjade tarnimise ajal ning viie aasta jooksul lõppmakse tegemisest arvates.

Auditeerimismenetlus algatatakse hankija saadetud asjaomase kirja kättesaamise kuupäeval. Auditeid tehakse konfidentsiaalselt.

II.22.2. Töövõtja peab säilitama kõiki originaaldokumente, mida hoitakse asjakohasel andmekandjal, sealhulgas digiteeritud originaalidena, kui need on siseriikliku õiguse kohaselt lubatud, viie aasta jooksul lõppmakse tegemisest arvates.

II.22.3. Töövõtja peab andma hankija töötajatele ja hankija poolt volitatud välistele töötajatele asjakohase juurdepääsuõiguse lepingu täitmise kohtadele ja ruumidele ning kogu teabele, sealhulgas elektroonilises vormingus teabele, mida on vaja kõnealuste kontrollide ja auditite teostamiseks. Töövõtja peab tagama, et teave on kontrolli või auditi ajal kohe kättesaadav ja et vastava nõudmise korral antakse kõnealune teave üle asjakohases vormis.

II.22.4. Auditi leidude alusel koostatakse esialgne aruanne. Hankija või tema volitatud esindaja peab selle saatma töövõtjale, kellel on alates aruande kättesaamisest aega 30 päeva märkuste esitamiseks. Töövõtja peab saama lõpparuande 60 päeva jooksul pärast kõnealuse tähtaja lõppu, et esitada märkused.

Auditi lõplike leidude alusel võib hankija vastavalt artiklile II.21 tehtud maksed täielikult või osaliselt sisse nõuda ning võtta mis tahes muid meetmeid, mida ta peab vajalikuks.

II.22.5. Kooskõlas nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrusega (Euratom, EÜ) nr 2185/96 (mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve *pettuste* ja igasuguse muu *eeskirjade eiramise* eest) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrusega (EL, Euratom) nr 883/2013 (Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta) võib Euroopa Pettustevastane Amet teostada juurdlust, sealhulgas kohapealset kontrolli ja inspeksioone, et tuvastada, kas lepingu raames on esinenud *pettust*, korruptsiooni,

õigusnormide rikkumist või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Juurdluse käigus saadud leiud võivad kaasa tuua kriminaalvastutusele võtmise siseriikliku õiguse alusel.

Juurdlusi võib korraldada lepingu täitmise ajal ning kuni viie aasta jooksul lõppmakse tegemisest arvates.

II.22.6. Kontrollikojal ja nõukogu määrusega (EL) 2017/1939³⁹ asutatud Euroopa Prokuratuuril ning isikuandmete töötlemise osas Euroopa Andmekaitseinspektoril on samad õigused kui hankijal, eelkõige juurdepääs kontrollide ja auditite tegemiseks ning juurdluste toimetamiseks.

³⁹ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel.